

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Факультету декоративно-прикладного мистецтва

Кафедра художньої кераміки, дерева, скульптури і металу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 09 СКУЛЬПТУРА

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і Мистецтво
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Спеціалізація	
Освітня програма	ОПП «Пластичні мистецтва (художня кераміка, художній метал, художнє дерево і декоративна скульптура)»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/Семестр	2 курс (2 семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	17 кредитів
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні 0 год.
	Практичні 254 год.
	Самостійна робота 256 год.
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд
Викладач	Викладач Пузенео І. В.
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта puzenko_i@kdidpmid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpmid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Відповідно до графіку консультацій

Опис навчальної дисципліни

<p>Анотація дисципліни</p>	<p>Зміст дисципліни. Перелік тем:</p> <p>Тема 1.1 Ліплення гіпсової розетки з рослинним елементом.</p> <p>Тема 2.1 Ліплення листя аканта.</p> <p>Тема 3.1 Ліплення складного рослинного орнаменту.</p> <p>Тема 4.1 Ліплення гіпсового елемента обличчя – око.</p> <p>Тема 4.2 Ліплення гіпсового елемента обличчя – носа.</p> <p>Тема 4.3 Ліплення гіпсового елемента обличчя – вуха.</p> <p>Тема 5.1 Ліплення черепа. Форма, пропорції.</p> <p>Тема 6.1 Ліплення класичної канонізованої голови людини.</p> <p>Тема 7.1 Робота над портретом з натури</p> <p>Тема 8.1 Графічний пошук творчого натюрморту з геометричних фігур.</p> <p>Тема 8.2 Ліплення рельєфу «Натюрморт з геометричних фігур»</p> <p>Тема 9.1 ліплення класичного рельєфу</p> <p>Тема 10.1 Графічний пошук творчого рельєфу з класичної голови.</p> <p>Тема 10.2 Ліплення рельєфу з класичної голови.</p> <p>Ключові слова: ліплення, рельєф, композиція, кругла скульптура, графічний пошук.</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: «Скульптура» посідає ключове місце у циклі фахової підготовки, формуючи у здобувачів вищої освіти фундаментальні практичні навички ліплення, відчуття тривимірного простору та об'єму. Дисципліна забезпечує опанування методів побудови круглої скульптури та рельєфу, знання законів пластичної анатомії людини та етапів створення скульптурної моделі на основі натури й класичної спадщини.</p>
<p>Мета та завдання дисципліни</p>	<p>Метою навчальної дисципліни є ознайомити студентів із характерними особливостями мистецтва скульптури, допомога в набутті практичних навичок виконання скульптурних творів; підготовка художників декоративно-прикладного мистецтва до професійної діяльності, формування та удосконалення базових навичок: ліплення, відчуття простору та об'єму, вміння цілісно вести роботу, формування художнього смаку та розвиток творчого мислення.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опанування практичних навичок ліплення; - Вивчення анатомії та пластики тіла людини; - Формування відчуття простору та об'єму;

	<p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні закони пластики; - основні прийоми і техніки побудови тривимірного зображення на основі натури; - анатомію та пластику тіла людини; - послідовність етапів створення скульптурної моделі. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спостерігати, порівнювати, зіставляти; - відображати об'ємну форму; - будувати рельєф, залежно від його виду і принципів скорочення; - застосовувати на практиці знання пластичної анатомії людини та виявляти і передавати характер моделі; - застосувати основні виражальні засоби скульптурної пластики.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовами для вивчення дисципліни «Основи гіпсомодельної справи» є обсяг знань з попередніх дисциплін, таких, як «Робота в матеріалі за фахом», «Рисунок», «Живопис».
Програмні компетентності	
Програмні результати навчання:	<p>ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.</p> <p>ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.</p> <p>ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.</p>
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові (спеціальні) компетенції спеціальності (СК)	<p>СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p> <p>СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за</p>

	спеціалізаціями. СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.
--	--

Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Перший рік навчання			I семестр			
Модуль 1. Гіпсова розетка з рослинним елементом						
Тема 1.1. Ліплення гіпсової розетки з рослинним елементом	40	-	20	-	-	20
Модуль 2. Лист аканта						
Тема 2.1. Ліплення листа аканта	40	-	20	-	-	20
Модуль 3. Складний рослинний орнамент (виноград)						
Тема 3.1. Ліплення складного рослинного орнаменту (винограда)	40	-	20	-	-	20
<i>Всього за I семестр</i>	120	-	60	-	-	60
II семестр						
Модуль 4. Гіпсовий елемент обличчя						
Тема 4.1. Ліплення гіпсового елемента обличчя – ока.	32	-	12	-	-	20
Тема 4.2. Ліплення гіпсового елемента обличчя – носа.	26	-	10	-	-	16
Тема 4.3. Ліплення гіпсового елемента обличчя – вуха.	32	-	12	-	-	20
<i>Всього за II семестр</i>	90	-	34	-	-	56
<i>Всього годин за перший рік навчання</i>	210	-	94	-	-	116

<i>Другий рік навчання</i>		<i>III семестр</i>				
Модуль 5. Череп.						
Тема 5.1. Ліплення черепа. Форма, пропорції.	40	-	20	-	-	20
Модуль 6. Класична канонізована голова людини						
Тема 6.1. Ліплення класичної канонізованої голова людини	80	-	40	-	-	40
<i>Всього за III семестр</i>	120		60			60
<i>IV семестр</i>						
Модуль 7. Портрет з натури (кругла скульптура)						
Тема 7.1. Робота над портретом з натури (кругла скульптура).	60	-	34	-	-	26
<i>Всього за IV семестр</i>	60		34			26
<i>Всього годин за другий рік навчання</i>	180	-	94	-	-	86
<i>Третій рік навчання</i>		<i>V семестр</i>				
Модуль 8. Рельєф з геометричних фігур						
Тема 8.1. Графічний пошук творчого натюрморту з геометричних фігур.	12	-	4	-	-	8
Тема 8.2. Ліплення рельєфу «Натюрморт з геометричних фігур».	18	-	8	-	-	10
Модуль 9. Класичний рельєф (голова Мадонни)						
Тема 9.1. Ліплення класичного рельєфу (голова Мадонни).	30	-	20	-	-	10
<i>Всього за V семестр</i>	60		32			28
<i>VI семестр</i>						
Модуль 10. Рельєф з класичної голови (творча робота)						
Тема 10.1. Графічний пошук творчого рельєфу з класичної голови.	14	-	4	-	-	10
Тема 10.2. Ліплення рельєфу з класичної голови (творча робота)	46	-	30	-	-	16

<i>Всього за VI семестр</i>	60		34			26
<i>Всього годин за третій рік навчання</i>	120	-	66	-	-	54
Всього годин	510	-	254	-	-	256

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бірюльов Ю. Львівська скульптура від раннього класицизму до авангардизму (середина XVIII - середина XX ст.): монографія. Львів : Априорі, 2015. с. 526.
2. Гоголь В. Д., Диба Ю. Р. Скульптура. Ілюстрована енциклопедія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. Т. 1. с. 408.
3. Красноголовець О. Основи скульптури: навчальний посібник. Київ: «Знання», 2008. с.171.
4. Склярєнко Г. Нова українська скульптура. Київ: Видавництво ArtHuss, 2021 с. 304.
5. Шмельова Т.В. Мистецтво скульптури: навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. с. 201.

Допоміжна

6. Бичко І. В. Сучасна світова філософія (XIX–XX ст.). Філософія: Курс лекцій. Київ, 1994.
7. Історія світової культури: Навч. Посібник. Наук. ред. В.М. Шейко. – К.: Кондор, 2006. с. 404.
8. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально- методичний посібник. Харків: Арт-Родник, 2006. 120 с.
9. Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України кінця XX століття: 200 імен : альбом-каталог. К.: Атлант ЮЕмСі, 2002. с. 511.
10. Шмагало Р.Т. Енциклопедія художньої культури. Мистецька освіта : бібліографія, документи, теорія : 4000 джерел бібліогр., 300 фотодок., 1000 термінів]. Львів : ЛНАМ, 2013. с. 520.

Інформаційні ресурси

11. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (Дата звернення – 17.08.2024).
12. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL:

<https://nlu.org.ua/> (Дата звернення – 17.08.2024).

Методи контролю та розподіл балів

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання: оцінювання правильності, якості та охайності результатів практичної роботи (дотримання технологічної послідовності, володіння композиційними прийомами); практичний контроль самостійної та аудиторної роботи, що включає обґрунтування здобувачем прийнятих рішень; оцінка якості та повноти самостійно виконаної практичної роботи, а також вміння орієнтуватися в інформаційних потоках при пошуку аналогів.

Методи демонстрування результатів навчання: презентація створених протягом семестру практичних робіт (скульптурних моделей, рельєфів) під час екзаменаційного перегляду.

Самостійна підготовка здобувача відбувається з використанням навчально-методичного забезпечення кафедри, що включає навчальні посібники, наочні матеріали (ілюстрації, репродукції, каталоги), відео про роботу скульпторів, а також мережеві інформаційні ресурси, зокрема цифрові фонди національних бібліотек.

Важливим є здійснення студентом ефективного самоконтролю та саморегулювання, самостійний вибір способів і засобів виконання роботи, а також практичне виконання завдань згідно з тематичним планом (ліплення орнаментів, анатомічних елементів, портретів тощо).

Контроль знань здобувачів здійснюється шляхом оцінювання після закінчення кожного з етапів поставлених завдань або змістових модулів, а також у кінці семестру — підсумковий контроль у формі екзаменаційного перегляду, який проводиться викладачами кафедри та Вченою радою Академії.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною шкалою (де максимум 60 балів становить поточний контроль і 40 балів — оцінка за екзаменаційний перегляд) з подальшим переведенням у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно») та шкалу ECTS.

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Оцінка якості проміжних етапів виконаної практичної роботи в аудиторії	2 x 20 балів = 40 балів
Перевірка практичної самостійної роботи	2 x 10 балів = 20 балів
Екзаменаційний перегляд	40 балів

Всього	100
---------------	------------

Семестр I

Екзаменаційний перегляд

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконанні завдання
Модуль 1. Гіпсова розетка з рослинним елементом.	
Тема 1.1. Ліплення гіпсової розетки з рослинним елементом	20
Модуль 2. Лист аканта.	
Тема 2.1. Ліплення листа аканта.	20
Модуль 3. Складний рослинний орнамент (виноград)	
Тема 3.1. Ліплення складного рослинного орнаменту (винограда)	20
	60
Екзаменаційний контроль	
Презентація створених робіт	40
Разом за I семестр вивчення дисципліни	100

Семестр II

Екзаменаційний перегляд

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконанні завдання
Модуль 4. Гіпсовий елемент обличчя	

Тема 4.1. Ліплення гіпсового елемента обличчя – ока.	20
Тема 4.2. Ліплення гіпсового елемента обличчя – носа.	20
Тема 4.3. Ліплення гіпсового елемента обличчя – вуха.	20
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Презентація створених робіт	40
Всього	40
Разом за II семестр вивчення дисциплін	100

Семестр III

Екзаменаційний перегляд

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 5. Череп.	
Тема 5.1. Ліплення черепа. Форма, пропорції.	25
Модуль 6. Класична канонізована голова людини	
Тема 6.1. Ліплення класичної канонізованої голова людини	35
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Презентація створених робіт	40
Всього	40
Разом за III семестр вивчення дисциплін	100

Семестр IV

Екзаменаційний перегляд

Розподіл балів за 100-бальною шкалою

Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 7. Портрет з натури (кругла скульптура)	
Тема 7.1. Робота над портретом з натури (кругла скульптура).	60
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Презентація створених робіт	40
Всього	40
Разом за IV семестр вивчення дисциплін	100

Семестр V

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 8. Рельєф з геометричних фігур	
Тема 8.1. Графічний пошук творчого натюрморту з геометричних фігур.	20
Тема 8.2. Ліплення рельєфу «Натюрморт з геометричних фігур».	20
Модуль 9. Класичний рельєф (голова Мадонни)	
Тема 9.1. Ліплення класичного рельєфу (голова Мадонни).	20
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Презентація створених робіт	40

Всього	40
Разом за V семестр вивчення дисциплін	100

Семестр VI

Екзаменаційний перегляд

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 10. Рельєф з класичної голови (творча робота)	
Тема 10.1. Графічний пошук творчого рельєфу з класичної голови.	15
Тема 10.2. Ліплення рельєфу з класичної голови (творча робота)	45
Всього	60
Екзаменаційний контроль	
Презентація створених робіт	40
Всього	40
Разом за VI семестр вивчення дисциплін	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Станок для ліплення, інше обладнання та устаткування, необхідне для виконання ліплення скульптури
Необхідні засоби	Засоби, необхідні для виконання ескізів і гіпсових моделей та форм
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інші.
Матеріали, інструменти	Гіпс, глина, пластилін та інші матеріали і інструменти, необхідні для виконання ліплення скульптури.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, здобувач втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахування семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перекладання	Якщо здобувач освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни та недопуску до захисту кваліфікаційної роботи. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

<p>Політика щодо правил поведінки на заняттях</p>	<p>На проведення занять з дисципліни «Скульптура» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна творча думка здобувачів, активне обговорювання проблем, пов'язаних із виконанням завдань, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.</p>
<p>Політика щодо комунікації з викладачем</p>	<p>Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (puzenko_i@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – ОГМС); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.</p>

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни (<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-hudozhnoyi-keramiky-dereva-skulptury-ta-metalu/>)

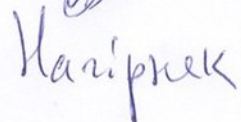
Розробник силабусу
Навчальної дисципліни

 I. V. Пузенко

Гарант освітньої програми

В.В. Хижинський

Завідувач кафедри ХКДСМ

 Л.І. Нагірняк

Силабус затверджено
на засіданні кафедри ХКДСМ
від 26 серпня 2025 р. Протокол № 1